

**Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo**

Kuvendi - Skupština – Assembly

PROJEKTLIGJI PËR MBROJTJEN E BURIMEVE TË GAZETARISË

DRAFT LAW ON THE PROTECTION OF JOURNALISTIC SOURCES

NACRT ZAKONA O ZAŠTITU IZVORA U NOVINARSTVU

KUVENDI I REPUBLIKËS SË KOSOVËS	ASSEMBLY OF REPUBLIC OF KOSOVO	SKUPŠTINA REPUBLIKE KOSOVO
Në bazë të nenit 65, (1) e Kushtetutës së Republikës së Kosovës,	Based on Article 65, (1) of Constitution of Republic of Kosovo,	Na osnovu člana 65. (1) Ustava Republike Kosovo,

<p>Miraton:</p> <p style="text-align: center;">LIGJIN PËR MBROJTJEN E BURIMEVE TË GAZETARISË</p> <p style="text-align: center;">Neni 1 Qëllimi</p> <p>Ky ligj rregullon çështjen e mbrojtjes së të drejtës së gazetarëve për të ruajtur burimin e informacionit, duke u bazuar në nenin 40 dhe 42 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës.</p> <p style="text-align: center;">Neni 2 Fushëveprimi</p> <p>Ky ligj është i zbatueshëm për të gjithë gazetarët dhe profesionistët e tjerë të medias, që janë të angazhuar në mbledhjen, përgatitjen, dhe përhapjen e informacionit nëpërmjet medias, të cilët janë qytetarë të Republikës së Kosovës dhe persona të tjerë joresidentë e që nuk mund t’iu mohohet e mbrojtja e të drejtave dhe privilegjeve të garantuara nga ky ligj, ligjet dhe aktet e tjera nënligjore që rregullojnë çështje të ndryshme të lirisë së medias.</p> <p style="text-align: center;">Neni 3 Përkufizimet</p>	<p>Approves:</p> <p style="text-align: center;">LAW ON THE PROTECTION OF JOURNALISTIC SOURCES</p> <p style="text-align: center;">Article 1 Purpose</p> <p>This Law regulates the issue of the protection of the right of journalists to protect their sources of information, based on Articles 40 and 42 of the Constitution of the Republic of Kosovo.</p> <p style="text-align: center;">Article 2 Scope of application</p> <p>This law is applicable for all journalists and media professionals engaged in the collection, processing and dissemination of information through the media, who are Kosovo citizens and other non resident persons, and who cannot be denied the protection of their rights and privileges guaranteed by this law, other laws and bylaws that regulate various issues regarding freedom of the media.</p> <p style="text-align: center;">Article 3 Definition</p>	<p>Usvaja</p> <p style="text-align: center;">ZAKON O ZAŠTITU IZVORA U NOVINARSTVU</p> <p style="text-align: center;">Član 1 Cilj</p> <p>Ovaj zakon reguliše pitanje zaštite prava novinara za očuvanje izvora informacije, oslanjajući se u članu 40 i 42 Ustava Republike Kosova.</p> <p style="text-align: center;">Član 2 Delokrug</p> <p>Ovaj zakon je primenljiv za sve novinare i druge medijske profesionalce, koji su angažovani na prikupljanju, pripremanju i širenju informacija preko medija, koji su građani Republike Kosova, kao i drugih nerezidentnih lica kojima se mogu negirati zaštita prava i privilegija zagarantovane ovim zakonom, kao i drugim zakonima i podzakonskim aktima koji regulišu razna pitanja prava medija.</p> <p style="text-align: center;">Član 3 Definicije</p>
---	--	--

<p>1. Termat e përdorur në këtë ligj kanë kuptimet e mëposhtme:</p> <p>1.1 Gazetaria – ky term nënkupton mbledhjen, përgatitjen, përzgjedhjen, fotografimin, regjistrimin, shkrimin, redaktimin, raportimin apo publikimin e lajmit dhe informacionit që ka të bëjë me ngjarje vendore apo ndërkombëtare, të cilat janë me interes për t’i përhapur në publik.</p> <p>1.2 Gazetar - ky term nënkupton cdo person të vetëpunësuar apo të punësuar që jep kontribut direkt për mbledhjen, redaktimin, prodhimin dhe shpërndarjen e informacionit për publikun, nëpërmjet një mediumi.</p> <p>1.3 Profesionistët e medias - ky term nënkupton stafin editorial dhe çdokënd, i cili gjatë ushtrimit të funksionit, mund të jetë në pozitë që të ketë njohuri për informacionin që mund të çojë tek zbulimi i burimit, pavarësisht nëse ky bëhet përmes mbledhjes, trajtimit editorial, produksionit apo shpërndarjes së informacionit. Termi përfshin gjithashtu kameramanët, fotografët dhe stafin e tyre mbështetës sic janë shoferët, përkthyesit etj.</p> <p>1.4 Burim – ky term nënkupton një person, i cili i ofron gazetarit një informacion të rëndësishëm, me kusht që gazetari të mos bëjë publik identitetin e tij.</p>	<p>1. Terms used on this law have the following meaning:</p> <p>1.1 Journalism – this term means the gathering, preparing, collecting, photographing, recording, writing, editing, reporting or publishing of news and information that concerns national and international events, which are of interest to disseminate to the public.</p> <p>1.2 Journalist - this term means each self-employed person or employed person who contributes directly to the gathering, editing, production and dissemination of information to the public through the media.</p> <p>1.3 Media professionals - This term means editorial staff and others, who during the exercise of their functions, may be in a position to have knowledge of information that could lead to the revealing of a source, regardless of whether this occurs through meetings, editorial work, production or the dissemination of information. The term also includes cameramen, photographers and their support staff, such as drivers and translators, etc.</p> <p>1.4 Source – this term refers to a person, who provides a journalist with important information, on condition that the journalist does not make public his/her identity.</p>	<p>1. Upotrebljeni pojmovi u ovom zakonu imaju sledeće značenje:</p> <p>1.1 Novinarstvo – prikupljanje, spremanje, odabir, fotografisanje, snimanje, pisanje, redakcija, izveštavanje ili publiciranje vesti i informacija koje se odnose na domaćim događajima, koji predstavljaju interes za širenje u javnost.</p> <p>1.2 Novinar – svaka, samozaposlena ili zaposlena, osoba, koja daje direktan doprinos za prikupljanje, redakciju, proizvod i širenje informacija za javnost, preko jednog medija.</p> <p>1.3 Profesionalci medija – urednički tim i svako lice, koje, prilikom vršenja funkcije, može biti u poziciji da bude upoznat za informacijama koje mogu dovesti do otkrivanja izvora, bez obzira da li se to čini preko prikupljanja, redakcijske obrade, produkcije ili širenja informacija. Pojam obuhvaća također i kameramane, fotografe i njihove potporne ekipe, kao što su vozači, prevodioci itd.</p> <p>1.4 Izvor – lice koje ponudi novinaru jednu važnu informaciju, pod uslovom da novinar ne otkrije njegov identitet.</p> <p>1.5 Materijali – tekstovi, dokumenti,</p>
--	---	--

<p>1.5 Materiale - Ky term nënkupton shkrime, dokumente, blloqet e shënimeve, kasete të zërit apo filmike, regjistrime, video, fotografi, ose mjete të tjera të papublikuara, të mbledhura me qëllimin për të ofruar nëpërmjet medias informacion për publikun.</p> <p>1.6 E drejta e heshtjes – ky term në këtë ligj nënkupton të drejtën për të mbrojtur identitetin e burimeve të informacionit përpara gjykatës, gjatë procedurës penale.</p>	<p>1.5 Material - This term means writing, documents, notepads, sound or film cassettes, recordings, video, photographs or other unpublished means, collected in order to provide information to the public through the media.</p> <p>1.6 The right to silence – This term in this law means the right to protect the identity of a source of information in court, during criminal procedures.</p>	<p>beležnice, audio ili filmske kasete, snimanja, video, fotografije ili druga neobjavljena sredstva, prikupljane sa ciljem da bi se preko medija ponudilo informacija za javnost.</p> <p>1.6 Pravo na ćutanje – u ovom zakonu podrazumeva pravo za odbranu identiteta izvora informacije pred sudom, tokom krivičnog postupka.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 4</p> <p>Gazetarët dhe profesionistët e tjerë të medias kanë të drejtën e heshtjes rreth burimeve të tyre të informacionit. Me përjashtim të rasteve të referuara në nenin 5, gazetarët dhe profesionistët e tjerë të medias nuk mund të detyrohen të zbulojnë burimet e informacionit ose të japin të dhëna, regjistrime ose dokumente, që ndër të tjera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mund të zbulojnë identitetin e burimeve të tyre të informacionit; 2. mund të zbulojnë natyrën apo origjinën e informacionit të tyre; 3. mund të zbulojnë identitetin e një autori të një teksti ose të një produkti audio-vizual; 4. mund të zbulojnë përmbajtjen e informacioneve dhe vetë dokumenteve, nëse kjo gjë mund të çojë tek identifikimi i burimit; 	<p style="text-align: center;">Article 4</p> <p>Journalists and other media professionals have the right to remain silent regarding their sources of information. With the exception of cases referred to in Article 5, journalists and other media professionals cannot be obliged to reveal their sources of information or to give data, recordings or documents, which among other things:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. may reveal the identity of their sources of information; 2. may reveal the nature or origin of their information; 3. may reveal the identity of an author of a text or audiovisual production; 4. may reveal the content of information and of documents themselves, if that may lead to the identification of the source; 	<p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>Novinari i ostali profesionalci medija imaju pravo ćutanja oko njihovih izvora informacija. Sa izuzetkom slućajeva navedene u ćlanu 5, novinari i ostali profesionalci medija ne mogu se prisiliti na otkrivanje izvora informacije ili davanje podataka, snimke ili dokumenata koji meću ostalog:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mogu otkriti identitet njihovog izvora informacija; 2. Mogu otkriti prirodu ili poreklo njihove informacije; 3. Mogu otkriti identitet autora jednog teksta ili jednog audio-vizuelnog proizvoda; 4. Mogu otkriti sadržinu informacija kao i samih dokumenata, ako mogu dovesti time do identifikovanja izvora;

Neni 5	Article 5	Član 5
<p>1. Gazetarët dhe profesionistët e tjerë të medias janë të detyruar të zbulojnë identitetin e burimit të informacionit siç referohet në nenin 4, vetëm me kërkesë të një gjyqtari dhe vetëm nëse: zbulimi i identitetit të burimit të informacionit është i nevojshëm për të parandaluar një kërcënim serioz të integritetit fizik me pasojw vdekjen të një ose më shumë personave;</p> <p>2. Një kërkesë e tillë është legjitime vetëm nëse përmbushen kushtet e mëposhtme:</p> <p>2.1 informacioni i kërkuar është me rëndësi shumë të madhe për të parandaluar këto krime; si dhe</p> <p>2.2 informacioni i kërkuar nuk mund të sigurohet në ndonjë mënyrë tjetër.</p>	<p>1. Journalists and other media professionals are obliged to reveal the identity of a source of information as referred to in Article 4, only at the request of a judge and only if: The revelation of the identity of the source of information is necessary to prevent a serious threat to physical integrity which could lead to the death of one or more persons;</p> <p>2. Such a request is legitimate only if it fulfills the following criteria:</p> <p>2.1 The information sought is of great importance in preventing these crimes; and</p> <p>2.2 The information sought cannot be secured in any other way.</p>	<p>1. Novinari i ostali profesionalci medija su dužni da otkriju identitet izvora informacija, kao što je navedeno u članu 4, samo nakon zahteva jednog sudija i samo ako: otkrivanje identiteta izvora jedne informacije je nužno za sprečavanje jedne ozbiljne pretnje fizičkog integriteta sa smrtnim rezultatom jedne ili više osoba.</p> <p>2. Jedan takav zahtev je legitiman samo ako se ispunjavaju sledeći uslovi:</p> <p>2.1 Tražena informacija je veoma važna za sprečavanje tih zločina, kao i</p> <p>2.2 Tražena informacija ne može se osigurati na drugi način.</p>
<p>Neni 6</p> <p>1. Çdo masë e zbulimit apo investigimit që synon të identifikojë burimin e informacionit si më poshtë është e ndaluar: kontrolli në shtëpi, ndërtesa të kompanive mediatike, ose çdo kompani të komunikimit online me publikun, të agjensive të lajmeve, në automjetet e këtyre kompanive apo agjensive, ose shtëpitë e gazetarëve.</p> <p>2. Masat e zbulimit dhe masat investiguese do të zbatohen tek të dhënat që lidhen me burime të informacionit të gazetarëve dhe profesionistëve të tjerë të medias, vetëm nëse</p>	<p>Article 6</p> <p>1. Any measure of detection or investigation that intends to identify a source of information as follows is prohibited: searches of houses, buildings of media companies, or any online public communication company, news agency, cars of these companies or agencies, or homes of journalists.</p> <p>2. Measures of detection and investigation will be implemented regarding information sources of journalists and other media professionals only if the information can</p>	<p>Član 6</p> <p>1. Zabranjena je svaka mera otkrivanja ili istrage koja nastoji identifikovanje izvora informacije kao u daljnjem tekstu: kontrola u kući, u zgradama medijskih društava ili svakog društva online-komunikacije sa javnošću, informativnih agencija, u vozilima ovih kompanija ili agencija ili kod kuće novinara.</p> <p>2. Mere otkrivanja ili istrage mogu se primeniti kod podataka koje su u vezi sa izvorima informacija novinara i ostalih profesionalaca medija samo u slučaju da ti</p>

<p>të dhënat mund të parandalojnë krime të referuara në nenin 5 dhe që janë subjekt i kushteve të përcaktuara me këtë nen.</p> <p>3. Kur hetimet janë të lidhura me aktivitetin profesional, ato mund të lejohen vetëm nga një gjyqtar. Hetimet duhet të shoqërohen nga një vendim i shkruar dhe i arsyetuar, i cili duhet të tregojë natyrën e shkeljes në bazë të së cilës lejohet kontrolli në shtëpi apo dhomë të lajmeve si dhe objekti dhe arsyeja që justifikon kontrollin e shtëpisë apo dhomës së lajmeve.</p>	<p>prevent the crime, referred to in Article 5, and is subject to the conditions defined in this article.</p> <p>3. When investigations are linked to professional activities, they can be approved only by one judge. Investigations must be accompanied by a written and reasoned decision, which must explain the nature of the violation on the basis of which a search of a house or news room and building is being conducted and the reason justifying the search of this house and news room.</p>	<p>podaci mogu sprečavati zločine navedene u članu 5 i koji su subjekat uslova utvrđenih u ovom članu.</p> <p>3. Kada su istražni postupci u vezi sa profesionalnom delatnošću, one se mogu odobriti samo odlukom jednog sudija. Istražni postupci moraju biti praćeni pismenom i obrazloženom odlukom, koja će pokazati prirodu prekršaja na čijoj se osnovi odobrava kontrola u kući ili u prostoriji za novine kao i objekat i razlog koji opravdava kontrolu kuće ili prostorije za novine.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 7</p> <p>1. Me qëllim të mosrrezikimit të sigurisë së tyre, gazetarët dhe profesionistët e tjerë të medias, nuk mund të detyrohen me anë të ligjit që të japin informacion ose materiale, si psh shënime, fotografi, incizime dhe videoincizime të cilat janë mbledhur në kontekstin e mbulimit të një situatë krize apo gjendjeje të jashtëzakonshme. Këto materiale nuk mund të përdoren në procedimet legale; ato deklarohen të pavlefshme.</p> <p>2. Çfarëdo përjashtimi nga ky parim duhet të mbështetet në nenin 5 të këtij ligji.</p>	<p style="text-align: center;">Article 7</p> <p>1. In order to protect their security, journalists and media professionals, cannot be obliged by the law to provide information or material, for example notes, photographs, recordings and video recordings, which have been collected in the context of covering a crisis situation or emergency situation. This material cannot be used in legal proceedings; it will be declared invalid.</p> <p>2. Any exception from this principle must be based upon Article 5 of this law.</p>	<p style="text-align: center;">Član 7</p> <p>1. U cilju neugrožavanja njihove bezbednosti, novinari i ostali profesionalci medija ne mogu biti prinuđeni preko zakona da daju informacije ili materijale, kao na pr. beleške, fotografije, snimke i videosnimke, koji su prikupljeni u kontekstu pokrivanja jedne krizne situacije ili vanrednog stanja. Ovi materijali se ne mogu koristiti u legalnim postupcima: proglašiće se kao nevažeći.</p> <p>2. Svaki izuzetak od ovog načela treba se zasnivati na članu 5 ovog zakona.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 8</p> <p>Gazetarët dhe profesionistët e tjerë të medias nuk mund të ndiqen penalisht në rast se marrin ose përdorin dokumente të cilat janë</p>	<p style="text-align: center;">Article 8</p> <p>Journalists and other media professionals cannot be criminally prosecuted in the event that they take or use documents</p>	<p style="text-align: center;">Član 8</p> <p>Novinari i ostali profesionalci medija ne mogu biti krivično gonjeni u slučaju da</p>

<p>vjedhur ose janë siguruar nga krimi, kur janë duke ushtruar të drejtën e heshtjes për burimet e tyre të informacionit.</p>	<p>which are stolen or secured by crime, when they are exercising the right to remain silent about their sources of information.</p>	<p>uzimaju ili koriste dokumente koji su pokradeni ili pribavljeni iz zločina, kada koriste pravo ćutanja za njihove izvore informacija.</p>
<p>Neni 9</p>	<p>Article 9</p>	<p>Član 9</p>
<p>Në raste të nxjerrjes të sekretit profesional, të përcaktuar me Kodin Penal të Republikës së Kosovës, gazetarët dhe profesionistët e tjerë të medias nuk mund të ndiqen penalisht, nën akuzën e bashkëpunimit në krim, kur ata janë duke ushtruar të drejtën e heshtjes në lidhje me burimet e tyre.</p>	<p>In case of a breach of professional secrecy defined in the Criminal Code of the Republic of Kosovo, journalists and other media professionals cannot be criminally prosecuted under the charge of collaborating in crime when they are exercising their right to keep silent about their sources.</p>	<p>U slučaju odavanja profesionalne tajne, utvrđene na Krivičnom zakoniku Republike Kosova, novinari i ostali profesionalci medija ne mogu biti krivično gonjeni, pod optužbom saradnje u zločinu, kada oni koriste njihovo pravo na ćutanje u vezi sa njihovim izvorima.</p>
<p>Neni 10 Hyrja në fuqi</p>	<p>Article 10 Entry into force</p>	<p>Član 10 Stupanje na snagu</p>
<p>Ky ligj hyn në fuqi 15 (pesëmbëdhjetë) ditë nga dita e publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.</p>	<p>This Law shall enter into force fifteen (15) days after publication in the Official Gazette of Republic of Kosovo.</p>	<p>Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.</p>
<p>Kryetari i Kuvendit të Republikës së Kosovës,</p>	<p>President of the Assembly of the Republic of Kosovo,</p>	<p>Predsednik Skupštine Republike Kosovo,</p>
<p>Jakup KRASNIQI</p>	<p>Jakup KRASNIQI</p>	<p>Jakup KRASNIQI</p>